తోడికోడలు

తోచీతోచనమ్మ తోడికోడలు పుట్టింటికి వెళ్ళిందంటారు.

అదేమో కానీ, మా తోడికోడలు మా పుట్టింటిలోనే మొదటిసారిగా నన్ను కలిసింది. అది కూడా సంపత్‌తో నా పెళ్ళి విషయాలు మాట్లాడడానికి.

నేను అప్పటికే అమెరికాలో కంప్యూటర్స్‌లో యం.యస్ పూర్తిచేశాను. ఉద్యోగంలో చేరడానికి ముందుగా నా చిరకాల సైబర్ స్నేహితుడు సంపత్‌తో వివాహం జరగడమే సబబని అందరితో పాటు మేమూ భావించడంతో, ఆ వేసవిలో హైదరాబాద్‌కు వచ్చాను.

సంపత్ డెట్రాయిట్‌లో జి.యం. మోటార్స్‌లో పనిచేస్తున్నాడు. నేను వచ్చిన వారంలోనే అతనూ హైదరాబాద్ వచ్చాడు.

ఇద్దరమూ ఒకరినొకరిని కలవడం అదే మొదటిసారి.

మా కలయికతో మా రెండు కుటుంబాలు కలిసిపోయాయి. కొత్త చుట్టరికాలు. కొత్త బంధువులు.

ఎందుకోగానీ అందరిలోనూ సంపత్ వదిన శారద నన్ను ఎంతో ఆకట్టుకుంది.

శారద ఓ చిన్న పల్లెటూరు నుంచి హైదరాబాద్‌కు వచ్చింది. అదీ సంపత్ వాళ్ళన్న అనంత్‌ను పెళ్ళాడాకే. వాళ్ళది రైతు కుటుంబం. పెద్దగా చదువుల్లేవు. శారద డి ఫార్మసీ చేసింది. పెళ్ళయి నగరానికి రాగానే ఓ పెద్ద ఫార్మస్యూటికల్ కంపెనీలో చిన్న ఉద్యోగానికి చేరింది.

నిజానికి ఇవేవీ నన్ను ఆకర్షించలేదు.

శారద నాకన్నా వయసులో అయిదారేళ్ళు పెద్దది. ఎత్తులో నాకన్నా అయిదారు అంగుళాలు చిన్నది.

ఈ విషయమూ నన్ను ఆకర్షించేది కానే కాదు.

ఆమె కట్టు బొట్టు, మాట మన్నన అన్నీ మామూలుగానే ఉన్నాయి.

అయితే, నన్ను ఆకర్షించింది ఆమె కళ్ళలో కొట్టొచ్చినట్టు కనబడుతున్న ధీమా. ప్రపంచంలో నన్నెవరూ ఎదిరించలేరన్నంత ధీమా. ఆ ధీమాను ఒత్తి చూపుతూ కొద్దిగా ఎత్తినట్లున్న కనుబొమలు.

నాకు తెలియని విషయం ఏదైనా ఉందా అన్నట్లు నిటారుగా పైకెత్తిన తల.

ఆమె ధీమాకు పక్క తాళం వేస్తున్న చురుకైన చూపులు.

ఆ చూపుల్లో నాకు అహంకారం కనిపించలేదు. అభిజాత్యమూ కనిపించలేదు.

కానీ, ఎందుకో ఆ చూపులు నన్ను వెంటాడుతూనే ఉన్నాయి.

ఎటు వెళ్ళినా, ఏం చేసినా...

శారద నుంచి నేను ఆశించిన ప్రశంసను పొందలేకపోవడం వలన కలిగిన భావనే బహుశా నన్నిలా వెన్నాడుతోందేమో తెలీదు.

ఏది ఏమైనా, నాకు తెలియకుండానే ఆమెపై ఒక ప్రత్యేక ఆసక్తి ఏర్పడిపోయింది.

సంపత్ అన్నయ్య అనంత్ ఫైనాన్స్ కంపెనీ పెట్టుకున్నాడు. శారద ఉద్యోగం. వాళ్ళకు ఉన్న ఒక్క పిల్లవాడిని శారద వాళ్ళ పుట్టింటిలో వదిలి వచ్చింది. మామయ్య పోవడంతో అత్తయ్య కూడా శారద వాళ్ళ దగ్గరే ఉంటోంది. పెళ్ళి పనులన్నిటిలోనూ పెళ్ళికొడుకు తరపు పెద్ద ముత్తయిదువ శారదే. అందువల్ల పెళ్ళి పనులు అయ్యేలోగా అమ్మానాన్నలకు బాగా దగ్గరయింది.

సంపత్, నేనూ అమెరికా బయలుదేరబోతుండగా శారద వీడ్కోలు చెప్పడానికి వచ్చింది.

శారద వచ్చిన సమయంలో నేనూ, సంపత్ షాపింగ్‌కు వెళ్ళాము. అమ్మానాన్నలతో శారద మాట్లాడుతూ ఉండగా నేనూ వచ్చాను. సంపత్ మరేదో పని ఉండడంతో ఇంటికి రాలేదు.

వచ్చీరాగానే అప్పటికే కొనసాగుతున్న శారద వాళ్ళ సంభాషణలోకి నేనూ తల దూర్చాను.

“ఏంటి నాన్నా శారదను ఇబ్బంది పెడుతున్నారు?”

చెప్పాను కదా, నా కన్నా అయిదారు అంగుళాలు చిన్నదైన శారదను అక్క అని పిలవాలనిపించలేదు. వావివరుసలకేమి గానీ, శారదకూ ఏమీ చిన్నతనంగా లేదు. అదే ధీమా. అదే చూపు.

“ఏమీ లేదు చిత్రా, మీ బావగారు అనంత్ వ్యాపారం గురించి.”

“దానికింత చర్చ దేనిక నాన్నా?”

మనిషి జీవితం సవ్యంగా సాగుతున్నంత కాలమే ధీమా అనేది కనిపిస్తుంది. జీవితం కొద్దిగా గాడి తప్పిందంటే చాలు, ఆ ధీమా మటుమాయమైపోతుంది. ఆత్మ సంతృప్తితో బతకడమే సరైన మార్గం.

“చర్చించాల్సిందే. ఈ మధ్యన ఎక్కడ చూసినా పుట్టగొడుగుల్లా పుట్టుకొచ్చాయ్ చిట్‌ఫండ్ కంపెనీలు. చాలామంది ఇబ్బందుల్లో పడుతున్నారు. అదే చెపుతున్నా.”

“ఊరుకో నాన్నా. ఏదైనా శుభం కోరుకోవాలి గానీ...”

“నేనూ అదే అంటున్నా,” అమ్మ నాకు వత్తాసు పలికింది.

శారద చిరునవ్వుతో మమ్మల్నే చూస్తోంది.

“చిత్ర మాటలకేమిగానీ శారదా, ఓ మాట అడుగుతా చెప్పు.”

“అడగండంకుల్.” శారద నవ్వుతూనే అంది.

“నాకు తెలిసి మీకు ఈ హైదరాబాద్‌లో పరిచయాలు గానీ, పలుకుబడిగానీ, వెన్నుదన్నుగానీ పెద్దగా లేవు. మరి డబ్బులు ఎలా రికవర్ చేస్తున్నారు? అది మీవల్ల అయ్యే విషయం కాదే.”

శారద చివ్వున తలెత్తింది. బుస్సుమంటోన్న నాగిని గుర్తొచ్చింది నాకు. అమ్మో, ఎంత కోపం. అయినా, అదంతా ముఖంలోనే. మాటలు మామూలుగానే ఉన్నాయి.

“పలుకుబడి ఉంటేనే అన్నీ సాధ్యమవుతాయా అంకుల్? మేం రెండేళ్ళ నుంచీ చిట్టీలు వేస్తున్నాం. ఎవరితో ఇబ్బంది రాలేదు. అందరూ కడతారు. ఇకముందూ కట్టాల్సిందే.”

శారద గొంతులో గర్వం తొణికిసలాడింది.

“వెరీ గుడ్. అంత విశ్వాసమూ, దానికి తగ్గ సామర్థ్యమూ మీకుంటే మంచిదే. కాకపోతే అనంత్ అంత మంచి ఉద్యోగం మానుకొని ఇలా చేయడం మంచిది కాదేమో. ఈపాటికి ఆడిటర్‌గా తానే సొంతంగా ప్రాక్టీసు పెట్టేవాడు కాదూ. పక్క దారి పట్టలేదూ.”

“ఆడిటర్‌గా ఎప్పటికంకుల్ సెటిల్ అయ్యేది? ఇప్పుడు చిట్టీ వేసిన ప్రతిసారీ ఒక చిట్టీ మాకు మిగిలిపోతుంది. కొత్తగా పది లక్షల చిట్ వేశాం. వచ్చే నెల్లో ఇరవై లక్షలది వేయబోతున్నాం. రెండూ అయ్యేలోగా ముప్పై లక్షలు మిగులుతాయి కదంకుల్.” శారద కళ్ళు మిలమిల మెరిశాయి.

అమ్మో, కొంపదీసి నాన్నని ఓ చిట్టీ కట్టమనదు కదా. నేను అనుమానంతో కళ్ళను చిట్లించాను. బతికించింది. నాన్ననేమీ అడగలేదు.

అయితే, నాన్న ఎందుకంతగా శారదను నిరుత్సాహపరచాలని ప్రయత్నిస్తున్నాడో నాకు అర్థం కాలేదు. అయినా, ఎవరి పని వారిది. నాన్న ఎందుకు వాళ్ళ వ్యవహారాల్లో జోక్యం చేసుకోవడం? ఉచిత సలహాలు గుప్పించడం? నాన్న ఎప్పటికి మారతాడో.

“మీరు అన్నది నిజమే అంకుల్. ఒక్కోసారి చిట్టీ పాడుకున్నవారి దగ్గర్నుంచి డబ్బు కట్టించడం గగనమైపోతుంది. కానీ, చాలా చిట్టీలు మా ఆఫీసువాళ్ళే వేస్తున్నారు. మా మేనేజర్ కూడా వేస్తారు. అందుకే డబ్బు సులభంగానే రికవర్ అవుతుంది. మా ఆఫీస్‌లో చాలామంది మా ఫైనాన్స్ ద్వారానే బాగుపడ్డారు.” శారద ఎంతో సంతోషంగా చెప్పింది.

శారదా కీపిటప్. నేను అభినందించాను మనసులోనే. పైకి చెప్పడానికి ధైర్యం చాలలేదు. శారద ముఖంలో విశ్వాసం మరొకరి నుంచి ప్రోత్సాహాన్ని ఆహ్వానించేలా లేదు.

ఆ రోజే శారదను చివరిసారిగా కలిసింది.

మేము అమెరికా వెళ్ళి ఎవరి ఉద్యోగాల్లో వాళ్ళం చేరిపోయాం. సంపత్, నేనూ క్షణాల్ని కొలుచుకుంటూ, నిమిషాల్ని తూకమేస్తూ మా రొటీన్‌లోకి పడిపోయాం. ఆరేడు నెలలు గడిచిపోయాయి.

ఓ రోజు సమయం కాని సమయంలో నాన్న దగ్గర నుంచి ఫోన్.

నేనెంతో ఆశ్చర్యపోయాను. భయపడ్డాను కూడా- ఏం ఉపద్రవం ముంచుకొచ్చిందోనని.

ఎందుకంటే, నాన్న ఒక వాచీకి అమెరికా టైం సెట్ చేసి ఉంచారు. వేళ కాని వేళ మమ్మల్ని నిద్ర లేపి ఇబ్బంది పెట్టకూడదని. మేమేమీ భారతీయ సమయాన్ని పాటించం. తరచు వాళ్ళని అర్ధరాత్రి అపరాత్రి నిద్ర లేపి పలకరిస్తూనే ఉంటాం. అదీ వేరే విషయం.

ఎటూ కాని సమయం అర్ధరాత్రి రెండున్నర గంటలకు నాన్న ఫోన్ చేయడంతో చాలా భయపడిపోయాను. ఆ భయంతో ఓ చేత్తో ఫోన్ పట్టుకొని, మరో చేత్తో గాఢనిద్రలో ఉన్న సంపత్‌ను గబగబ తట్టి లేపేశాను. సంపత్ ఓ మూలుగు మూలిగి మళ్ళీ ముసుగేశాడు.

“ఏంటి నాన్నా విషయం?” నేను భయం భయంగా అడిగాను.

“కంగారు పడకు.” నాన్న నెమ్మదిగా అన్నా ఆ గొంతు మామూలుగా లేదు. ఆందోళనను గంభీరం కింద అణిచిపెట్టినట్లుంది.

“శారద ఇక్కడే ఉంది.”

“ఓహ్.” నేను తేలిగ్గా గాలి వదిలాను.

“కంగారు పెట్టేశావుగా నాన్నా. శారదేగా వచ్చింది. మేం తరచూ మాట్లాడుతూనే ఉంటాంగా. ఏమైనా

విశేషాలున్నాయా ఏంటి? అత్తయ్య ఆరోగ్యం అదీ..."

"అనంత్ కనిపించడం లేదు."

"వ్వాట్?" నాకు తెలియకుండానే నేను హైదరాబాద్‌కు వినిపించేంత గట్టిగా అరిచాను.

సంపత్‌కు నిద్రమత్తు వదలడమే కాదు, మంచం మీద నుంచి ఎగిరి నా పక్కన వచ్చి పడ్డాడు.

"హేయ్, చిత్రా ఏమిటి విషయం?"

నేను మౌనంగా ఫోన్ సంపత్ చేతిలో పెట్టబోయాను.

"చిత్రా." ఫోన్‌లో నాన్న గొంతు పక్కనున్న సంపత్ గొంతుకన్నా గట్టిగా వినిపించింది.

"ఆఁ, నాన్నా." నాకెలా స్పందించాలో తెలియడం లేదు.

"సంపత్‌ని కంగారు పెట్టకు. విషయమంతా విని నిదానంగా చెప్పు. అనంత్ ఎక్కడికి వెళ్ళాడో తెలియడం లేదు. ఇవాళ్టికి రెండు వారాలు. శారద నా దగ్గరికి ఇప్పుడే వచ్చింది. నీకు తెలుసుగా అనంత్ వ్యాపారం. చిట్టీలు కట్టిన వాళ్ళంతా శారదని నిలేస్తున్నారట..." నాన్న చెపుతూనే ఉన్నారు.

నా కళ్ళ ముందు శారద రూపం మెదులుతోంది.

నాకేం అన్నట్టున్న ఆమె కళ్ళు. దీనంగా ఉన్న ఆమె చూపులు.

నేనేమి సమాధానం చెప్పానో నాకే తెలియదు.

"నాన్నా తనకెలాగైనా సహాయం చెయ్యి."

"నువ్వు ప్రత్యేకంగా చెప్పాలా చిత్రా?" నాన్న ఫోన్ పెట్టేశారు.

నేను సంపత్‌తో విషయమంతా నెమ్మదిగా వివరించాను. సంపత్ హడావిడి పడుతూ అనంత్ స్నేహితులకు, బంధువులకు ఫోన్లు చేశాడు. అనంత్ ఎక్కడికి వెళ్ళి ఉండవచ్చునోనన్న సమాచారం ఎవరూ ఇవ్వలేకపోయారు.

నాన్నతో మాట్లాడాడు సంపత్. నాన్న లాయర్‌తో, ఆడిటర్‌తో మాట్లాడాడు.

నెలలు గడిచాయి.

మాకు సెలవు దొరికీదొరకడం తోనే హైదరాబాద్‌కు బయలు దేరాం.

సంపత్ నేరుగా శారద వాళ్ళింటికి వెళ్ళాడు. నేను అమ్మా నాన్నల దగ్గరకు.

శారద ఏ స్థితిలో తమ దగ్గరకు వచ్చిందీ చెప్పాడు నాన్న.

"అనంత్ అదృశ్యమైన సంగతి ఎలా తెలిసిందో ఏమో కానీ, అతను కనిపించకుండా పోయాడని శారద గ్రహించకముందే ఈ చిట్టీలు కట్టిన వాళ్ళంతా పసిగట్టేశారు. చెమటోడ్చి దాచిన డబ్బు అనంత్ దగ్గర గుమ్మరించిరి. మరి వాళ్ళ కడుపు రగిలిపోదూ."

"ఏం చేశారు నాన్నా?"

"చేయాల్సిందంతా చేశారు. అనంత్ వెళ్ళిన మూడో రోజున అనుకుంటా. శారద ఆఫీసు నుంచి వచ్చి ఇంట్లోకి వెళ్ళిందో లేదో అందరూ వాళ్ళ ఇంటిని చుట్టుముట్టారు. శారద ఇంట్లో ఒక్కతే ఉంది. ఆ సమయంలో మీ అత్తయ్య లేదు. ఆవిడ మీ చిన్నత్తగారింటికి వెళ్ళింది. పాపం, శారద. వెనుక గుమ్మం తలుపు తీసుకొని, కాంపౌండ్‌వాల్ దూకి ఆ వీధిలో ఉన్న మునిసిపల్ పార్క్‌లో మూల నక్కింది. వచ్చినవాళ్ళు అరిచి ఇంటి మీద రాళ్ళు విసిరారు. అనంత్‌ను, శారదను బండబూతులు తిట్టారు. ఇంటి తలుపులు పగలగొట్టి చేతికందింది తలా ఒకటి పట్టుకుపోయారు. వీధివీధంతా రచ్చలరావిడి చేసి పోయారు. శారద ఎంత దీనంగా ఉండేది. నాతో చెప్తూ ఉంటే నాకే ఏడుపాగలేదు." నాన్న గొంతు రుద్ధమైంది.

ఇలా జరిగి ఉండవచ్చునన్న ఊహ కూడా నాకు రాలేదు. నేను నిర్ఘాంతపోయాను.

"నేనయితే శారద ఏ అఘాయిత్యమో చేసుకుం టుందని భయపడ్డా." అమ్మ బాధగా నిట్టూర్చింది.

"ఇంత జరిగినా శారద మాకు చెప్పిందను కొన్నావా? ఎవరో మాట వరుసకు అంటే నేనూ, అమ్మ విషయం తెలుసుకుందామని వెళ్ళాం."

"అభిమానం కల పిల్ల. ఏనాడన్నా మాట పడి ఎరుగునా? పాపం. ఎంత మొహమాట పడిందీ మాతో విషయం చెప్పడానికి. ఎదో సామెత చెప్పినట్టు, మొగుడు మొట్టినందుకు కాక తోడికోడలు నవ్వినందుకు ఏడ్చిందట వెనుకటికి ఎవత్తో. చిత్రా, శారద వ్యవహారంతో నువ్వు కాస్త జాగ్రత్తగా ఉండమ్మా."

"మధ్యలో నువ్వొటి." శారదను చూసి నవ్వేట్లు ఉందా ఇప్పటి పరిస్థితి?" అమ్మ మాటలకు అడ్డొచ్చాడు నాన్న.

"నాన్నా, ఇంతకీ శారద మనింటికి ఎలా వచ్చింది?"

"ఇదిగో మీ అమ్మే. రోజూ వెళ్ళి కబుర్లు చెప్పేది. అయినా, మన ఇంటికి రావాలని శారద ఎందుకు అనుకుంటుంది? ఆ చిట్టీలు కట్టినవాళ్ళల్లో ఎవరో పోలీసు కేసు పెట్టారు. మరొకడు ఏకంగా గూండాల్ని పంపించాడు."

"బాప్‌రే." నా గుండె జారి పోయింది.

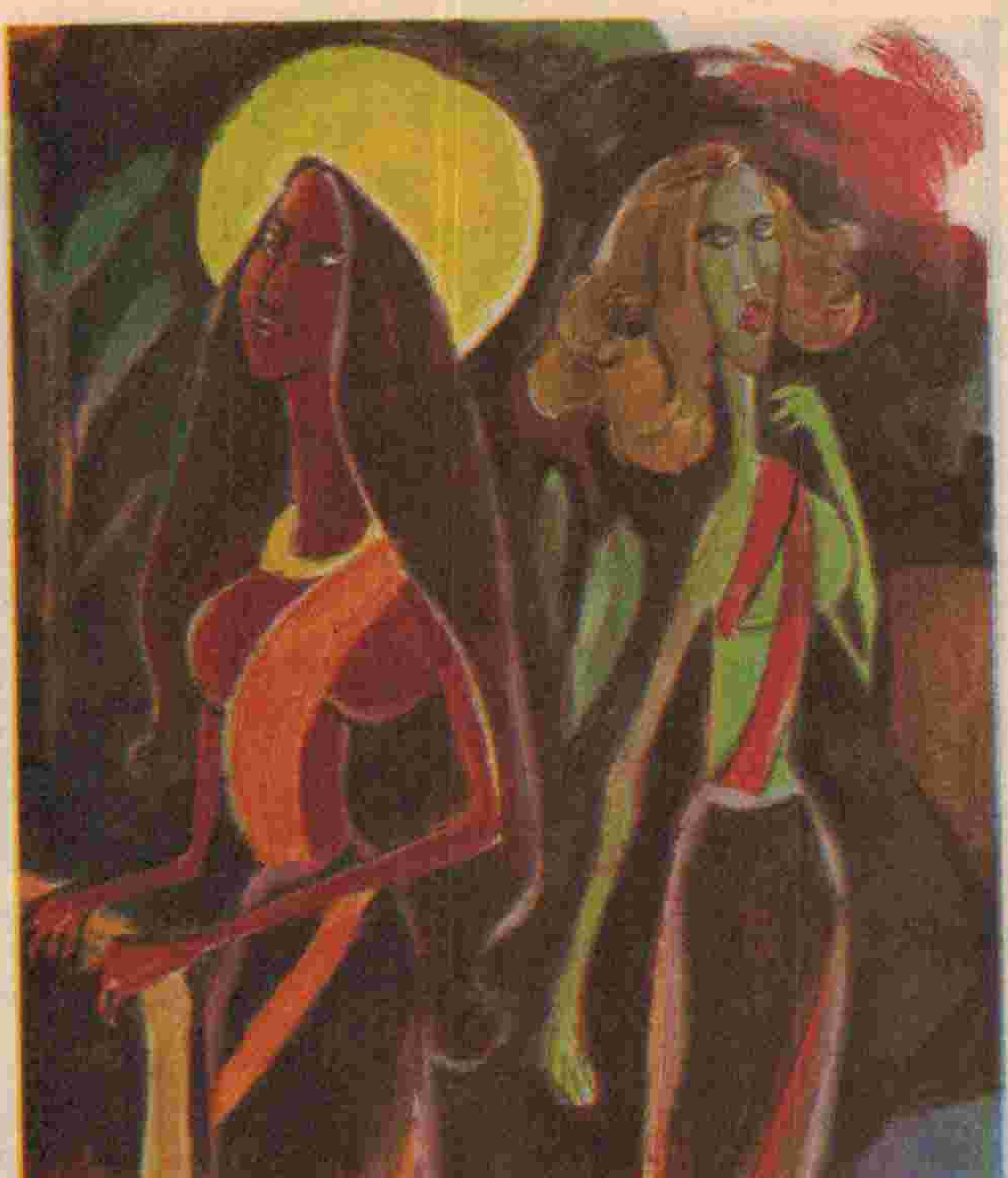

చిత్రాలు: నర్సిం

ఒక రోజు ఆ రౌడీవెధవ అర్ధరాత్రి ఇంటి మీదకు వచ్చి పచ్చిగా ప్రవర్తిస్తుంటే, వెనుక గుమ్మంలోంచి పారిపోయి వచ్చి, ఓ ఎస్.టి.డి బూత్ నుంచి ఫోన్ చేసింది. నేనూ, అమ్మా వెళ్ళి తీసుకొచ్చాం. మేం వెళ్ళేసరికి తల మీదుగా ముసుగేసుకొని బూత్ వెనకాల నక్కినక్కి కూర్చుని ఉంది." నాన్న మౌనం వహించాడు.

"శారదను అలా చూసేసరికి నా కడుపు తరుక్కుపోయిందనుకో. ఎవరి కన్నబిడ్డయితేనేం కానీ, ఈ కర్మ పగవాడికి కూడా వద్దు తల్లీ, వద్దు. అయినా, ఆ శారద కన్నవాళ్ళు ఎంతటి కర్కశులో. చిత్రా, విషయం తెలిశాక శారదకు సహాయం చేయకపోగా, శారద కొడుకును తెచ్చి ఇంట్లో పడేసి చక్కాపోయారు. ఆడపిల్లలు పుట్టింటి మీద పుట్టెడు ఆశలు పెట్టుకుంటారు కదా. దుర్మార్గులు, అదీ లేకుండా చేశారు." అమ్మ కొంగుతో కళ్ళు తుడుచుకుంది.

నాకూ దుఃఖం ఆగలేదు. నాకు తెలియకుండానే నా కళ్ళు తడిగట్టాయి.

"వాళ్ళనని ఏం లాభంలే చిత్రా. బంధువులందరితోనూ చిట్టీలు కట్టించారు. వాళ్ళు వచ్చి వీళ్ళ ఇంటి మీద పడ్డారు. మరి వాళ్ళింట్లో శారదను ఎలా ఉంచుకుంటారు? పల్లెల్లో పట్టుదలలూ, పరువు ప్రతిష్ఠలూ ఎక్కువగాదూ."

"అదేమిటి నాన్నా నువ్వు కూడా?"

"నిజం అదే చిత్రా. చేదుగానే ఉంటుంది మరి."

ఎన్ని సమస్యలున్నా కన్నవాళ్ళిలా సహాయ నిరాకరణ చేయడం నాకైతే మనసొప్పలేదు, అమ్మలానే.

"అమ్మా, మరి మా అత్తయ్య... ఆవిడేం అన్నారు?"

"ఏ మాట కా మాటే చెప్పుకోవాలి. ఆవిడే శారదకు అండగా నిలబడింది. అదీ ఎప్పుడు? నేనూ, మీ నాన్న మీ చిన్నత్తగారింటికి వెళ్ళి చెడామడా కడిగేశాక. ఏమయినా అనుకో, నా మనసాగింది కాదు. మన ఇంటికి వచ్చి ఉండడానికి శారద ససేమిరా ఒప్పుకోలేదు. ఎంత బతిమి లాడానని. వయసులో ఉన్న పిల్ల. ఆమెకు తోడు పసిపిల్లవాడు. అటు పోలీసులు, ఇటు రౌడీలు. ఎటు

నవ్వు ఆవిరైపోయింది ఆమె కళ్లలో [illegible]

పోయినా ఖాతాదార్లు. ఆ పెద్దావిడకు ఆ మాత్రం బుద్ధీ జ్ఞానం ఉండక్కర్లా. నేను ఆ నాలుగు మాటలు కడిగేశాక ఏమనుకుందో ఏమో, శారద దగ్గరకు వచ్చేసింది." అమ్మ ముఖంలో వియ్యంకురాలి మీద సాధించిన విజయం ఓ క్షణం తళుక్కుమని మాయమైంది.

నాన్న నిట్టూర్చి గంభీరంగా అన్నాడు, చిత్రా, నిజంగా శారద స్థానంలో ఊహించుకుంటేనే ఎంత బాధగా ఉందో తెలుసా. ఆమె బంధువులు, ఆమె స్నేహితులు, ఆమె ఇరుగు పొరుగు, ఆమె సహోద్యోగులు అందరికీ ఒక పూటలో విరోధి అయిపోయింది. ఎందుకూ? ఆ దగుల్బాజీ వెధవ చేతగానితనానికి. చేయని నేరానికి ఎంతటి శిక్షను అనుభవించిందో చూడు. పాపం, ఎన్ని అవమానాల్ని భరించిందో. ఎంత క్షోభను అనుభవించిందో. అభిమానవంతురాలు, నోరు విప్పిందే కాదు."

అందరం చాలాసేపు మౌనంగా ఉండిపోయాం మాటలే కరవైనట్లు.

కొద్దిసేపటికి నేనే అన్నాను, "పోనీలే నాన్నా, మీరు తనకు సహాయపడ్డారుగా."

"ఏం సహాయం చిత్రా, తెలిసిన స్నేహితులు ఉన్నారు కాబట్టి లీగల్ ప్రొటెక్షన్ ఇప్పించాను. అరెస్టులు గట్రా జరగకుండా స్టేలు తీసుకురాగలిగాను. ఆడిటర్‌తో లెక్కలు వేయించాను కానీ, ఆమెకు జరిగిన నష్టాన్ని, ఆమె మనసుకు కలిగిన కష్టాన్ని ఎలా తొలగించగలం చెప్పు ఎందరం ప్రయత్నించినా." నాన్న భారంగా అన్నాడు. "డబ్బు కూడా మనం సర్దేంత ఉందా చెప్పు. ముప్పై నలభై లక్షలు."

నా కళ్ళ ముందు ధీమాగా చూస్తోన్న శారద కళ్ళే కదలాడుతున్నాయి. నా మనసంతా వికలమైంది. నాన్న మాటలు నా గుండె లోతుల్ని కెలికాయి.

"మీది మరీ విచిత్రం. మనిషికి మాట సాయం అన్నారు. మన చేతనయినంతే చేస్తాం. అంతేకానీ..." అమ్మ పెదవి విరిచింది.

"చిత్రా, మీ నాన్న మరీ లోతుగా ఆలోచిస్తాడమ్మాయ్."

అదేమి చిత్రమో మెల్లగా నా మనసులో మరో ఆలోచన మొదలయింది. అమ్మ అన్నట్లు మాట సహాయం ఎంతయినా చేయవచ్చు. ధన సహాయం చేయడానికి ఓ హద్దూ పద్దూ ఉండక్కర లేదా? అదీ ఈ కాలంలో.

ఇక్కడ నుంచి చూస్తే అమెరికా అద్భుతంగానూ, ఆడంబరంగానూ కనిపిస్తుంది. అక్కడ సామాన్య జీవితం గడపడానికే మేం రెక్కలు ముక్కలు చేసుకుంటున్నాం. ఒక్కో డాలరు సంపాదించడం అంత సులభమేమీ కాదు.

అమెరికా అవకాశాల దేశం అంటారు. అందిన అవకాశాన్ని సఫలం చేసుకోగలిగినవాడే అందలం ఎక్కుతాడు. లేకపోతే అడుసులోనే.

నేనూ, సంపత్ ఇప్పుడిప్పుడే మంచి అవకాశాలు చేజిక్కించుకుంటున్నాం. బంగారు భవిష్యత్తు ఊరిస్తోంది. ఇప్పుడీ శారద ఊబిలో చిక్కుకుని మమ్మల్ని మేం కుంచించుకోవడం లేదుగా. సంపత్ గబుక్కున శారదకు ధన సహాయం చేస్తానని వాగ్దానం చేసేస్తాడేమో.

ఈ మధ్యనే అప్పు చేసి కొన్న కారు, కొందామనుకుంటున్న అపార్ట్‌మెంట్ నా కళ్ళ ముందు మెదిలాయి.

మరి మా భవిష్యత్తు ఏమిటి?

నాలో సన్నగా మెదిలిన ఆలోచన మెల్లగా విస్తరించి మెదడంతా ఊడలు దింపుకుంటోంది.

ఎలా చేయడం? ఏం చేయడం? సంపత్‌ని ఏదో ఆవేశం కమ్మేసింది. అన్న చేసిన తప్పును తన తలకు రుద్దుకుంటున్నాడు. సంపత్... సంపత్... మై డియర్ సంపత్. మన గురించి ఆలోచించు మహానుభావా.

ఎందుకోగాని నా ఆలోచనలు మాటల రూపం దాల్చడానికి, నా నోటిలోంచి బయటపడడానికి వెనకాడుతున్నాయి.

నా మనసు మొద్దుబారిపోయింది. నా నాలుకా మొద్దుబారిపోయింది.

శారద పట్ల సానుభూతి, సంపత్ సహాయాల పట్ల అనుమానం- ఈ రెండూ కలిగించిన మిశ్రమ సందిగ్ధతతో ఏర్పడిన అనిశ్చిత స్థితిలో నేను శారదను కలిశాను.

శారదను చూడగానే నేను కదిలిపోయాను. ఏది తల్లీ నిరుడు చూసిన ఆ శారద?

నా నోట మాట రాలేదు.

శారద ముఖంలో నెత్తురు చుక్క లేనట్లు పాలిపోయి ఉంది. కంఠంలో ధీమాగానీ, ముఖంలో గాంభీర్యంగానీ కాగడా పెట్టి వెతికినా కనిపించడం

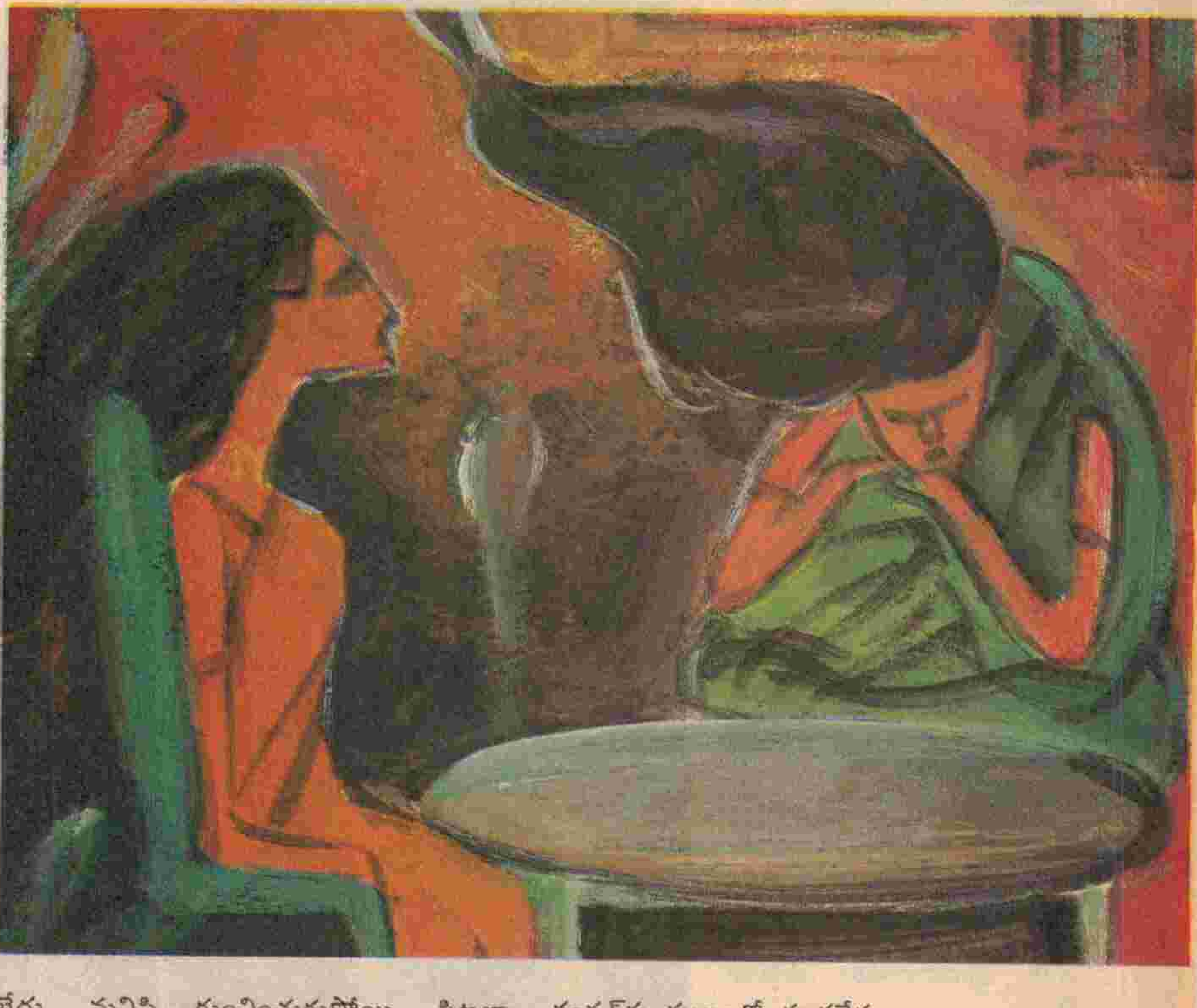

లేదు. మనిషి కుంచించుకుపోయి, పిట్టలా ముడుచుకుపోయి ఉంది. సంపత్‌ను గానీ, నన్నుగానీ కళ్ళెత్తి చూడడం లేదు. మాతో పెదవి విప్పి మాట్లాడడం లేదు.

అత్తయ్య సంపత్‌కు అన్ని విషయాలు చెపుతూ ఉంది. అనంత్‌నూ, అతని వ్యాపారాలను శారద ప్రోత్సహించడం ఆవిడకి మొదటి నుంచీ ఇష్టం లేదు. అలాగని చెప్పాపెట్టకుండా మాయమైన కొడుకుని వెనకేసుకు రావడానికీ ఆవిడకు మనసు ఒప్పడం లేదు.

అనంత్ విషయాలు ఇంకా ఎన్నో శారదకు తెలుసునని ఆవిడ నమ్మకం. శారద నోరు విప్పితే చాలునని ఆవిడ సంపత్ దగ్గర ఎంతో బాధ పడింది.

శారద పిల్లవాడు, చిన్ను నాలుగేళ్ళవాడు. మేం తెచ్చిన అమెరికా చాక్లెట్లు చప్పరిస్తూ, మేం తెచ్చిన బొమ్మలతో ఆనందంగా ఆడుకుంటున్నాడు ప్రపంచంతో సంబంధం లేకుండా.

కొత్త కోడలినైన నాకు శారదతో ఎంత చనువు తీసుకోవాలో అర్థం కావడం లేదు. అత్తయ్య మాటలతో ఎంతవరకు ఏకీభవించవచ్చునో అర్థం కావడం లేదు. ఎవరినీ సమర్థించలేని అసమర్థత నన్ను గందరగోళంలో పడేసింది. సంపత్ కూడా ఆశ్చర్యంగా ప్రవర్తిస్తున్నాడు. అసహనం, విసుగు, కోపం. సంపత్ కూడా నాలాంటి స్థితిలోనే ఉన్నాడని నా నమ్మకం.

చివరికి మా మౌనాల డొల్లను ఛేదించాల్సిన రోజు వచ్చింది.

మేం అమెరికాకు తిరిగి వెళ్ళే రోజు వచ్చేసింది.

సంపత్, నేనూ శారదతో ఒంటరిగా మాట్లాడ డానికి సమావేశమయ్యాం.

శారద వంక చూస్తూ నేను చాలా చిన్నతనంగా భావించసాగాను. బహుశా శారద నన్నింకా పరాయి వ్యక్తిగానే భావిస్తోందేమో. ఎంతైనా తోడికోడలిని. అమ్మ అన్నట్లు శారద నా ముందు మాట్లాడడానికి అభిమానపడవచ్చు గదా. సంపత్‌తో మనసు విప్పి మాట్లాడుతుందేమో. అనంత్ ఆచూకీ తెలియకుండా మేము అమెరికా వెళ్ళిపోవడం అనేది మా ఇద్దరికీ బోలెడంత ఒత్తిడిగా, ఆందోళనగా ఉంది. నేను సంపత్‌ను దుఃఖంలో చూడలేను.

నేను లేచి మెల్లగా గది బయటకు వెళ్ళబోయాను.

శారద చటుక్కున నా చేయి పట్టుకొని ఆపింది.

నేను ఆమె ముఖంలోకి సూటిగా చూశాను.

దిగులుతో శారద శరీరం చిక్కి శల్యమైనా, ఆమె కళ్ళలో అదే ధీమా, అదే మెరుపు.

నేను మంత్రముగ్ధురాలిలా మౌనంగా శారద ఎదురుగా కూర్చుండిపోయాను.

సంపత్ ఎంతో ఆవేశంగా ఎంతో సేపు శారదను మాట్లాడించాలని చూశాడు. శారద వంచిన తల ఎత్తనేలేదు.

నా పరిస్థితి అడకత్తెరలో పోకచెక్కలా ఉంది.

"వదినా..." అఖరి మాటగా సంపత్ అన్నాడు. "తన పరిస్థితి ఏమిటో చిట్టీలు కట్టిన వాళ్ళకు వివరించి వాయిదాల మీద వాళ్ళ డబ్బు వాళ్ళకు తిరిగి చెల్లిస్తే పోయేది. అనంత్ ఇలా ఎందుకు చేశాడో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఏది ఏమైనా, అనంత్ చేసింది బాధ్యతారాహిత్యమే. అసమర్థతే. మిమ్మల్ని, చిన్నుని, అమ్మని ఇలా నడివీధిలో నిలబెట్టిపోవడం క్షమించరాని నేరం."

సంపత్ దవడ బిగుసుకుంది. తనను తాను సంభాళించుకొని అన్నాడు.

"నెలల తరబడి ఇలా కనిపించకుండా పోవడం–" సంపత్ గొంతు పెగల్లేదు. తనను తాను కూడదీసుకున్నట్లుగా సంపత్ ముఖకవళికలు చెపుతున్నాయి. చాలాసేపు సంపత్ మౌనంగానే ఉండిపోయాడు.

"అనంత్ చేసిన అప్పులు, చిట్టీలు వేసిన వారి అకౌంట్లు అన్నీ లెక్కలు వేశాము నేనూ, మామయ్యా. ముప్పై నలభై లక్షలకు పైగా ఉన్నాయి. నా దగ్గర ఇప్పుడంత డబ్బు లేదు. అందరితో మాట్లాడాను. వాయిదాలపై తీరుస్తాను. పోతే–"

శారద వంచిన తల వంచినట్లుగానే ఉంది.

నా గుండె గొంతులో కొట్టుకుంది. సంపత్ అనుకున్నంత పనీ చేశాడు.

సంపత్‌తో విభేదించలేనంతగా కట్టివడేస్తోంది

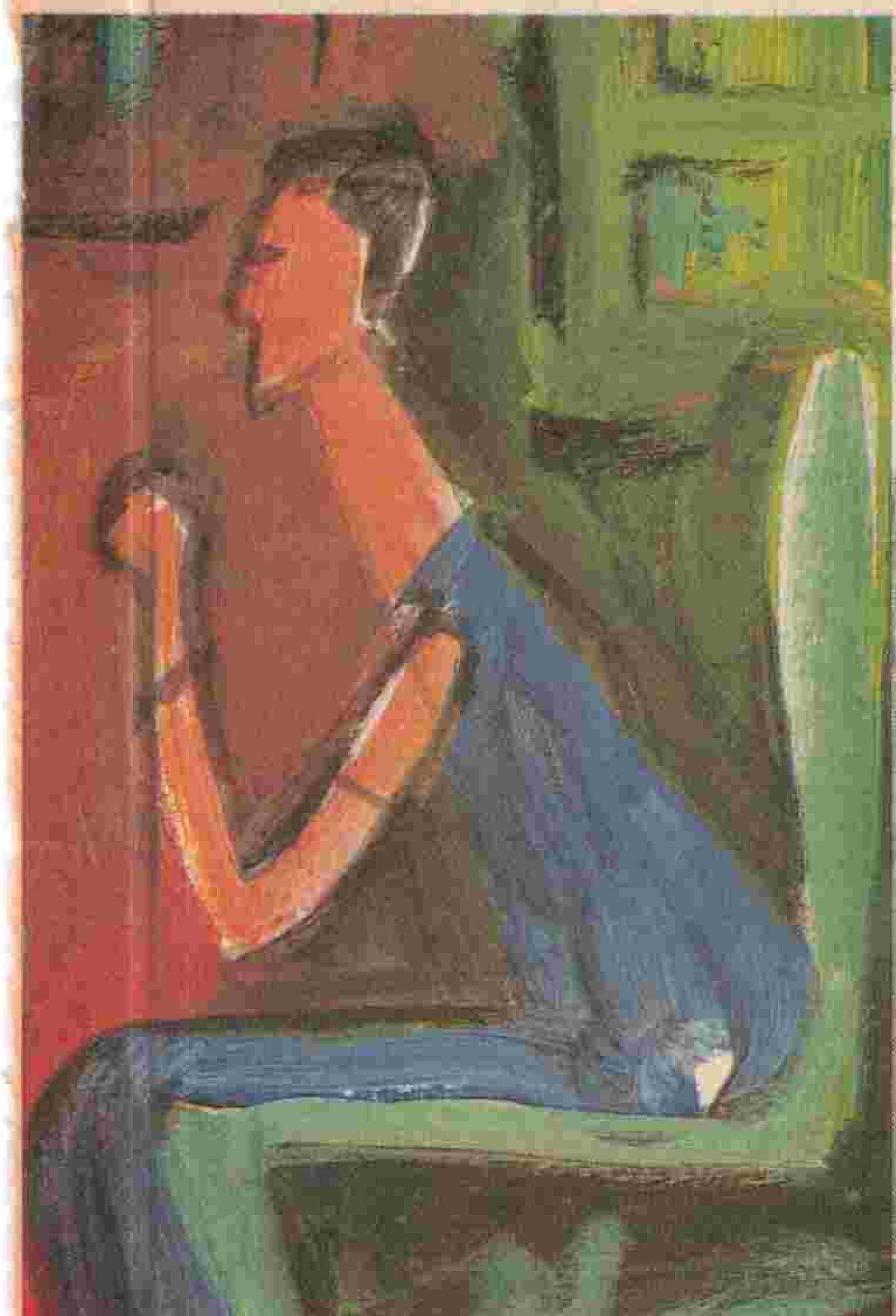

నా ఎదురుగా కూర్చున్న శారద దైన్యం.

"చిన్ను చదువుసంధ్యల ఖర్చు నేను భరిస్తాను. అయితే, వదినా. మీరు..." చేయవలసిన వాగ్దానాలన్నీ చేసేసి ఇప్పుడు సంపత్ ఏ విషయం చెప్పడానికి అంత సందేహిస్తున్నాడో నాకు అర్థం కాలేదు. అతని ధోరణి మాటలు వెతుక్కుంటున్నట్లుగా ఉంది. "వదినా, మీరు విడాకులు తీసుకోండి. ఇలాంటి వ్యక్తితో జీవితం అర్థం లేదు."

సంపత్ ఆ నాలుగు ముక్కలు గబగబ అనేశాడు.

శారద విషయమేమో కానీ నేను నిర్ఘాంతపోయాను.

సంపత్ పాశ్చాత్య ధోరణిలో కొట్టుకుపోతున్నాడా?

శారద రియాక్షన్ ఎలా ఉంటుందోనని ఆత్రంగా ఆమె వంక చూశాను.

శారద ముఖంలో ఏ భావమూ లేదు. ఏ భావమూ లేనితనమే చాలా భయపెడుతోంది. మా ముగ్గురి మధ్యా నిశ్శబ్దం భయంకరంగా తాండవిస్తోంది. క్షణాలు భారంగా వేళ్ళాడుతున్నాయి. చివరికి శారద నోరు విప్పింది.

"సంపత్, మనిషే మాయమైనప్పుడు ఎవరికి ఇమ్మంటావ్ విడాకులు?" ఆ ఒక్కమాట అనేసి శారద చివ్వున లేచి వెళ్ళిపోయింది. సంపత్ తప్పేమయినా అన్నానా అన్నట్లు నా వంక చూశాడు.

సంపత్ నోటిలోంచి ఆ మాటలు రావడంతో ఇంకా ఆశ్చర్యంలోంచి తేరుకోని నేను అతన్ని సమర్థిస్తూ తలాడించాను. అయినా, మనసులో ఉన్న ఆలోచనను మనసులోనే ఉంచుకోవాలి. ముఖాన అనేసేయడమేనా? శారదకు కోపం వచ్చిందేమో. నేను శారద వెనకే నడిచాను.

శారద కిటికీ ఊచల్ని పట్టుకొని చీకట్లోకి దీక్షగా చూస్తోంది.

"శారదా మరోలా అనుకోకు. సంపత్ ఉద్దేశం ఏమిటంటే..."

"చిత్రా, సంపత్ అన్నదాంట్లో తప్పేమీలేదు." శారద ఇంకా చీకట్లోకే చూస్తోంది. ఒక్కోమాటా నెమ్మదిగా మంచుకన్నా చల్లగా అంటోంది.

"అనంత్ అన్నమాటే నాకు అదృశ్యమైపోయినప్పుడు... ఇక ఈ విడాకులు..."

నేను శారదని ఓదార్చుతున్నట్లు భుజం మీద చేయి వేశాను. శారద ముఖంలో నవ్వు మెదిలింది. నా చేతిని మెల్లగా తట్టింది స్నేహపూర్వకంగా. శారద నవ్వు మెల్లమెల్లగా పెద్దదయింది. కొద్దిసేపట్లో శారద విరగబడి నవ్వుతోంది. నాకు ఎలా స్పందించాలో తెలియలేదు. బిత్తరపోయి వెనక్కి జరిగి నిల్చున్నాను.

శారద చటుక్కున నవ్వాపింది. గంభీరంగా అంది.

"చిత్రా, నేను నీ అంత చదువుకోలేదు. నీకు ఉన్నంత ప్రపంచజ్ఞానం లేదు. నేను చూసిన ప్రపంచమంతా నా భర్త చూపించిందే. అతను అరచేతిలో స్వర్గం చూపిస్తే సంబరపడ్డాను. వచ్చిన జీతాలతో ఆనందంగా, గౌరవంగా బతుకుతున్నాం. ఏం మాయ మమ్మల్ని కమ్మిందో కానీ ఈ మాయదారి చిట్టీల ప్రపంచంలో చిక్కుకుపోయాం. చెప్పాకదా, అనంత్ ఏది చెపితే అది నాకు వేదవాక్కు. అతను నేర్పిన పలుకులను చిలకలా వల్లించాను. నా వాళ్ళందరూ ఖాతాదార్లయిపోయారు. అప్పుడు నాకు దాంట్లో తప్పేమీ కనిపించలేదు..."

శారద కాసేపు మౌనం వహించింది. నేను ఆమె ఏం చెప్తుందోనని చెవులు అప్పజెప్పాను.

"భరోసా... నా భర్త మీద భరోసా... పిచ్చిదాన్ని... ఆ భరోసాను నా భర్తే భళ్ళున బద్దలు కొడతాడని నేను కలలోనైనా ఊహించలేదు."

శారద బద్దలయింది.

"నేను విధవనైనా బోలెడంత సానుభూతి దక్కేది. కానీ, ఇప్పుడు..."

శారద వెక్కివెక్కి ఏడవడం మొదలుపెట్టింది.

శారదను ఓదార్చడానికి నాకు ధైర్యం చాలలేదు.

శారద కొద్దిసేపటికి తానే తేరుకొంది. శారద మళ్ళీ మాట్లాడుతోంది. ఏదో ఇంద్రజాలం ఆమెను మాట్లాడిస్తున్నట్లుగా. "నా ఇంటి వెనుక గోడ దూకి పారిపోవాల్సి వచ్చినప్పుడు– నా ఇంటి ఎదురు మునిసిపల్ పార్కులో మూలన నక్కి రాత్రంతా గడపాల్సినప్పుడు– ఇంతకన్నా ఎక్కువే ఏడ్చాను చిత్రా.

నాతో ఉద్యోగం చేసేవాడే, నావైపు ఏనాడూ కన్నెత్తి చూడని వాడే నన్ను ఉంచుకుంటాను రమ్మని వేధిస్తున్నప్పుడు ఇంతకన్నా ఎక్కువే ఏడ్చాను చిత్రా. మొగుడి ఆచూకీ పెళ్ళానికి తెలియకుండా ఎలా ఉంటుందని పోలీసులు కుళ్ళబొడిచి ఆరాలు తీసినప్పుడు కుళ్ళి కుళ్ళి

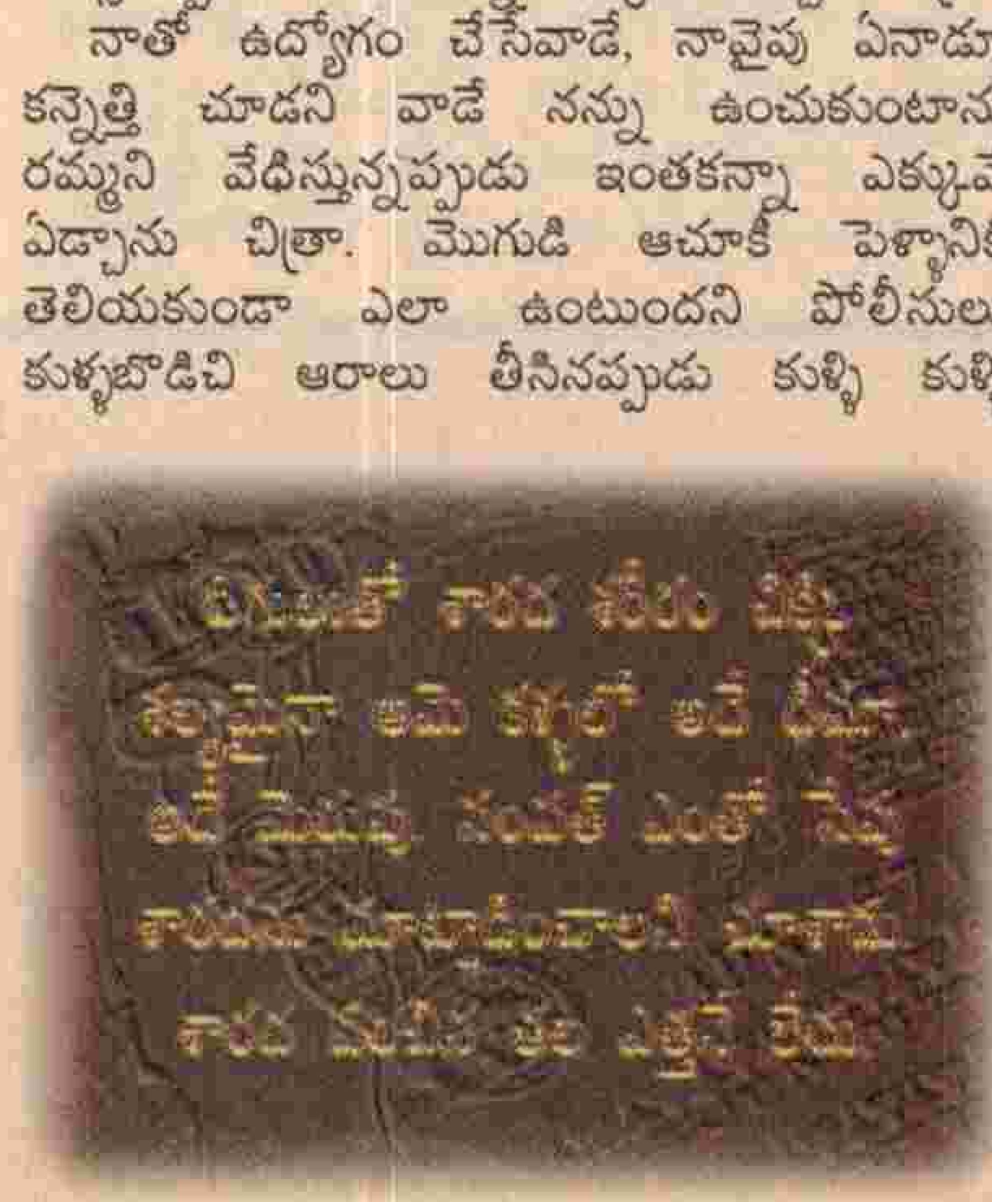

ఏడ్చాను చిత్రా. అమ్మానాన్న, బంధువులు, స్నేహితులు– అందరూ... అందరూ నన్నో దోషిలా నిలబెట్టినప్పుడు కుమిలి కుమిలి ఏడ్చాను చిత్రా. పొట్టకూటి కోసం ఉన్న ఉద్యోగం వదులుకోలేక– అవహేళనల మధ్య, అవమానాల మధ్య ఉద్యోగం చేయలేక – క్షణక్షణం ఏడుస్తూనే ఉన్నాను చిత్రా."

శారద నా వైపు సూటిగా చూసింది. ఆ తడి కళ్ళు ఎప్పటిలా ధీమాగా తళతళలాడుతున్నాయి.

"కానీ చిత్రా, నా ఏడుపులో నా కల్మషాలన్నీ కరిగిపోయాయి. నేను మల్లెపందిరి అనుకున్న నా జీవితం సాలెగూడులా కరిగిపోయింది. నావి కాని నా నమ్మకాలన్నీ, నా విశ్వాసాలన్నీ సమూలంగా కరిగిపోయాయి. నేనేమిటో నాకు తెలిసింది.

ఇక నాకు ఎవరి వెన్నుదన్ను అవసరం లేదు. జరిగిందంతా ఆ పాపంలో పాలు పంచుకొన్న దానికి చేసుకొన్న ప్రాయశ్చిత్తం అనుకుంటాను."

నేను శారద చెప్పింది వింటున్నాను.

ఈ రోజు సంపత్ నాకు సహాయం చేయడానికి వచ్చాడు. సంతోషమే. కానీ, అన్న చేసిన పనికి అవమానపడుతోన్న ఆవేశం తప్ప నాకు మరోటి కనిపించడం లేదు. రేపు మీరు తిరిగి అమెరికా వెళ్ళిపోతారు. మీ జీవితం మీకుంది. మీ అవసరాలు మీకుంటాయి. మీ ఆలోచనలు మీకుంటాయి. మా కష్టాలు తీర్చడానికి, మీ భవిష్యత్తుని కాలదన్ని, మీరు అష్టకష్టాలు పడడం నాకు ఇష్టంలేదు. ఈ రోజంటే మీరిద్దరు. రేపటికి మీరూ, మీ పిల్లలు. చిత్రా, నేనే నీ స్థానంలో ఉంటే నా అవసరాలని కాదని నీకు సహాయం చేస్తానా? వద్దు. చిత్రా, దేనికైనా హద్దు ఉంటుంది. చిత్రా, మీరు నాకు ఎలాంటి డబ్బూ పంపొద్దు."

శారద ముందు నేను మరుగుజ్జునైపోయాను. ఏం అనాలో నోట మాట రాలేదు. నాలో మెదిలినవి ఆమెకి తెలిసినట్లు ఎలా మాట్లాడుతోంది? నేను సిగ్గుతో చితికిపోయాను. శారద కళ్ళలోకి చూసే ధైర్యం ఇక నాకు లేదు. లేనేలేదు.

"నా తిప్పలేవో నేను పడతాను. ఎందుకంటే..." శారద కాసేపు మౌనం వహించింది.

"అనంత్ నిన్న నన్ను కలిశాడు."

నా నెత్తిన పిడుగు పడింది. ఈ విషయం శారద ఎందుకు దాచింది? మేం అందరం వెర్రివాళ్ళలా కనబడుతున్నామా?

"అనంత్‌కు ఎలా తెలుసో కానీ సంపత్ సహాయం చేయబోతున్నాడన్న సంగతి తెలుసు. నన్ను మరింత ఏడ్చి, మరింత నటించి, మరింత డబ్బు మీ నుండి రాబట్టమని ఆదేశించాడు. అంతే, అతనిపట్ల నా మనసులో ఏమూలో ఉన్న భ్రమ కూడా పటాపంచలయింది. ఇది కట్టుకొన్న భార్యను వ్యభిచారం చేయమనడం కన్నా ఘోరంగా లేదూ."

శారద మాటలు మంచుకత్తుల్లా ఉన్నాయి.

"అలాగేనని తలాడించి, అతని చిరునామా తీసుకున్నాను. నేను తీసుకెళ్ళే సమాచారం కోసం అతను ఆత్రంగా ఎదురుచూస్తూ ఉంటాడు. రేపు మీరు వెళ్ళగానే ఖాతాదార్లందరికీ, పోలీసులకూ, గూండాలకూ అనంత్ చిరునామా ఇస్తాను, కనికరం లేకుండా. అతన్నీ అనుభవించనీ నేను పడిన చిత్రవధనంతా."

నేను శిలనే అయ్యాను. శారద కంఠంలో ద్వేషం లేదు. పగ లేదు. అంతకన్నా లోతైన భావనే ఉంది. అది ఏమిటో నాకు తెలియదు.

"నువ్వు సంపత్‌కు ఈ విషయం చెప్పవనే నా నమ్మకం చిత్రా. ఎందుకంటే, సంపత్ ఆ అన్నకు తమ్ముడేగా."

శారద మెల్లిగా నా ముందు నుంచి కదిలిపోయింది. శారద మాటల్లో హేళనే ఉందో, హెచ్చరికే ఉందో నాకు తెలియదు. అవి అనుక్షణం నన్ను వెన్నాడుతూనే ఉన్నాయి. ఆమె చూపుల్లా! ■